

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA2025/29

26.sept.

Nivi Heilmann Efraimsen

Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Oqaaseqaat.

Inuit Ataquatigiinniit isumaqarpugut ilinniartitaaneq inuiattut atugarissaarnerulernissatsinnut aqutissat pingaartut ilalluinnaraat. Ukiorpassuarnilu Inuit Ataquatigiinniit nunatsinni ilinniartitaanerup qaffassartuarnissaa suleqataaffigalugulu pingaartaraarput.

Ilinniartitaanerup qaffakkiartornera ilutigalugu inuiaqatigiittut napatissinnaanerujartornerput angussavarput.

Isumaqarapugummi ilinniartitaaneq tassaasoq inuiaqatigiit imminnut napatinnerulernissaannut toqqammaviliisoq pingaarutilerujussuaq.

Ilinniartitaaneq aqutigalugu piorsarsimassuserput, oqaatsigut, tamat oqartussaaqataanerallu nukittorsartarpagut, taamatuttaarlu inuttut ataasiakkaatut aammalu inuiattut periarfissagut annertusartarlutigit.

Inuit Ataquatigiinniit tunngaviusumik pingaartitatta ilagisaat tassaavoq: **Kikkut tamarmik nunatsinni sumiiluunnit najugaqaralarunik ilinniartitaanissaminnut pisinnaatitaassasut, aammalu apeqqutaatinnagu qanoq tunuliaqutaqarneq.** Taamaattumik Inuit Ataquatigiit pingaartilluinnarlugu sulissutiguarparput Meeqqat Atuarfiisa

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

pitsaasumik sinaakkutaqarlutik ingerlanissaat, angorukkatsigu meeqqat tamarmik ajunnginnerpaamik periarfissaqartuarnissaat atugaqarnissaallu.

Inuit Ataqtiginniit upperaaput ilinniartitaaneq tassaannaangitsoq angusatigut taamaallaat takussutissiiviusoq. Ilinniartitaaneq aamma atugarissaassusermut inooqataanermullu tunngavoq. Meeqqat inuusuttuaqqallu inersimasuniit upperineqarnermik takutitsivigineqaraangamik sapiissusermik nukimmillu annertoorujussarmik pigisaqalersarput. Tamannalu peroriartornerannut pitsaasumik kinguneqartarpoq. Taamaattumik ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinullu pitsaanerpaamik siunnersuiuartarnissaq Inuit Ataqtiginniit qulakkeerinneqataaffigerusupparput. Siunnersuilluarnerrullu sunniutigissassaasa ilagivaat meeqqat inuusuttullu siunissami inuussutissarsiutigilerumaagassaannut aqutissiineq.

Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaannik siunnersuutip siunertarisaa tassaasoq; Meeqqat / inuusuttuaqqat 18-init inorlugit ukiullit siunnersorneqartarnerat meeqqat atuarfiata akisussaaffigilissagaa. Ullumikkut meeqqat atuarfiata suliassaq "iperartarpaa" meeraq meeqqat atuarfiat ukiuni qulini atuarfigereerlugu naammasisaangagu. Tamatumalu kingorna suiunnersuineq Majoriap ingerlatilertarlugu.

Inuit Ataqtiginniit isumaqarpugut Inatsisartut inatsisaata allannguutissaatut siunnersuut tunngavimmigut ajunngitsuullunilu ilalernartoq. Pissutigalugu meeqqat aturfiani ilinniartitsisut aqutissiuisullu inuusuttoq nalunngereermassuk. Taamaasillunilu inuusuttoq suli ukiuni marlunni pitsaanerusumik siunnersorneqarsinnaassalluni. Minnerunngitsumillu Majoriami aqutissiuisut inunnut 18-init sinnerlugit ukiulinnut piffissaqarnerulerlutillu pitsaassutsimik tunniussinerulernissaannut periarfissinneqartut.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Kisianni aamma piviusorsioartariaqarpugut. Nalunngisatsituut sineriasuatsinni meeqqat atuarfiini ilinniartitsisut tamaviaareerput. Nunatsinni ilinniartitsisut ilinniarsimasut aqutissiuusullu tamaasa pigingilagut. Taamaattumik piffinni assigiinngitsuni meeqqat atuarfiini sulisut piginnaasatigut nalimmassartariaqarsinnaaneri eqqummaariffigissallutigu.

Aningaasaqarneq allaffissornerlu

Allannguutissatut siunnersuut annerusumik aningaasaliisoqarnissaanik imaqanngilaq. Taamaattorli kommunip iluani suliassanik allannguinerussaag. Tassa imatut paasillugu; majoriami suliassanik meeqqat atuarfianut nuutsinerussaag.

Inuit Ataqatigiinniit siunnersuut taama isikkoqartillugu tapersorsorparput. Taamaattorli pingaartilluinnarparput atuutilersinneqarnissaanut pitsaasumik suliaqartoqassasoq. Ersareqqissaartunik malitassanik pilersitsisoqassasoq, minnerunngitsumillu ilinniartitsisunik aqutissiunermut ilinniartitseqqiunermut periarfissarsiuussisoqassasoq pisariaqarpallu aningaasaliinermik malitseqartinneqassasoq tamanna aamma tusarniaanermi akissutigineqartoq maluginiarpara.

Inuit Ataqatigiinnut aaqqissuussaananinnaq pineqanngilaq. Meeqqat inuusuttullu qaamanermik neriunnermillu tunineqarnissaat pineqarpoq. Kissaatittami annersarivaat inuk kinaluunniit issiaviit marluk akorngannut nakkassanngitsoq. Inuiaqatigiit tamatta immitsinnut atorfissaqartippugut.

Uuma Inatsisartut inatsisaata allannguutissatut siunnersuutip kingunerissavaa:

- Inuusuttut amerlanerit ingerlariaqqittarnissaat
- Inuiaat nukittuut

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Meeqqat inuusuttuaqqallu aqutissiuunit ilisarimasaminnit
siunnersorneqartarnerisa nukittorsarneratigut ilinnialertartut imaluunniit
suliffeqalersartut amerlanerulernissaat angusinnaavarput, taamaalillutik
inuiatigiinni nammaqataasussat amerlanerpaartaat angussavagut.

Inuit Ataqatigiinniit Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq
pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera Kultureqarnermut,
Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamut
ingerlateqqinneqarnissaa innersuupparput.

Qujanaq.